विकिस्रोतः

ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ 02/അധ്യായഃ 05

< ദേവീഭാഗവതപുരാണമ് | സ്കന്ധഃ 02

ദേവവ്രതപ്രതിജ്ഞാവർണനമ്

ഋഷയ ഊചുഃ

വസൂനാം സമ്ഭവഃ സൂത കഥിതഃ ശാപകാരണാത് .

ഗാങ്ഗേയസ്യ തഥോത്പത്തിഃ കഥിതാ ലോമഹർഷണേ .. 1 ..

മാതാ വ്യാസസ്യ ധർമജ്ഞ നാമ്നാ സത്യവതീ സതീ .

കഥം ശന്തനുനാ പ്രാപ്താ ഭാര്യാ ഗന്ധവതീ ശുഭാ .. 2 ..

തന്മമാചക്ഷ്വ വിസ്താരം ദാശപുത്രീ കഥം ധൃതാ .

രാജ്ഞാ ധർമവരിഷ്ഠേന സംശയം ഛിന്ധി സുവ്രത .. 3 ..

സൂത ഉവാച

ശന്തനുർനാമ രാജർഷിർമൃഗയാനിരതഃ സദാ .

വനം ജഗാമ നിഘ്നന്വൈ മൃഗാംശ്ച മഹിഷാൻ രുരൂൻ .. 4 ..

ചത്വാര്യേവ തു വർഷാണി പുത്രേണ സഹ ഭൂപതിഃ .

രമമാണഃ സുഖം പ്രാപ കുമാരേണ യഥാ ഹരഃ .. 5 ..

ഏകദാ വിക്ഷിപൻബാണാന്വിനിഘ്നൻഖഡ്ഗസൂകരാൻ .

സ കദാചിദ്വനം പ്രാപ്തഃ കാലിന്ദീം സരിതാം വരാമ് .. 6 ..

മഹീപതിരനിർദേശ്യമാജിഘ്രദ്ഗന്ധമുത്തമമ് .

തസ്യ പ്രഭവമന്വിച്ഛൻസഞ്ചചാര വനം തദാ .. 7 ..

ന മന്ദാരസ്യ ഗന്ധോഽയം മൃഗനാഭിമദസ്യ ന .

ചമ്പകസ്യ ന മാലത്യാ ന കേതക്യാ മനോഹരഃ .. 8 ..

ന ചാനുഭൂതപൂർവോഽയം വാതി ഗന്ധവഹഃ ശുഭഃ .

കുതോഽയമേതി വായുർവൈ മമ ഘ്രാണവിമോഹനഃ .. 9 ..

ഇതി സഞ്ചിന്ത്യമാനോഽസൗ ബഭ്രാമ വനമണ്ഡലമ് .

മോഹിതോ ഗന്ധലോഭേന ശന്തനുഃ പവനാനുഗഃ .. 10 ..

സ ദദർശ നദീതീരേ സംസ്ഥിതാം ചാരുദർശനാമ് .

ശൃങ്ഗാരരഹിതാം കാന്താം സുസ്ഥിതാം മലിനാമ്ബരാമ് .. 11 ..

ദൃഷ്ട്വാ താമസിതാപാങ്ഗീം വിസ്മിതഃ സ മഹീപതിഃ .

അസ്യാ ദേഹസ്യ ഗന്ധോഽയമിതി സഞ്ജാതനിശ്ചയഃ .. 12 ..

തദദ്ഭുതം രൂപമതീവ സുന്ദരം
    തഥൈവ ഗന്ധോഽഖിലലോകസമ്മതഃ .
വയശ്ച താദൃങ് നവയൗവനം ശുഭം
    ദൃഷ്ട്വൈവ രാജാ കില വിസ്മിതോഽഭവത് .. 13 ..

കേയം കുതോ വാ സമുപാഗതാധുനാ
    ദേവാങ്ഗനാ വാ കിമു മാനുഷീ വാ .
ഗന്ധർവപുത്രീ കില നാഗകന്യാ
    ജാനേ കഥം ഗന്ധവതീം നു കാമിനീമ് .. 14 ..

സഞ്ചിന്ത്യ ചൈവം മനസാ നൃപോഽസൗ
    ന നിശ്ചയം പ്രാപ യദാ തതഃ സ്വയമ് .
ഗങ്ഗാം സ്മരൻകാമവശം ഗതോഽഥ
    പപ്രച്ഛ കാന്താം തടസംസ്ഥിതാം ച .. 15 ..

കാസി പ്രിയേ കസ്യ സുതാസി കസ്മാ-
    ദിഹ സ്ഥിതാ ത്വം വിജനേ വരോരു .
ഏകാകിനീ കിം വദ ചാരുനേത്രേ
    വിവാഹിതാ വാ ന വിവാഹിതാസി .. 16 ..

സഞ്ജാതകാമോഽഹമരാലനേത്രേ
    ത്വാം വീക്ഷ്യ കാന്താം ച മനോരമാം ച .
ബ്രൂഹി പ്രിയേ യാസി ചികീർഷസി ത്വം

കിം ചേതി സർവം മമ വിസ്തരേണ .. 17 ..
ഇത്യേവമുക്താ സുദതീ നൃപേണ
പ്രോവാച തം സസ്മിതമമ്ബുജേക്ഷണാ .
ദാശസ്യ പുത്രീം ത്വമവേഹി രാജൻ
കന്യാം പിതുഃ ശാസനസംസ്ഥിതാം ച .. 18 ..
തരീമിമാം ധർമനിമിത്തമേവ
സംവാഹയാമീഹ ജലേ നൃപേന്ദ്ര .
പിതാ ഗൃഹേ മേഽദ്യ ഗതോഽസ്തി കാമം
സത്യം ബ്രവീമ്യർഥപതേ തവാഗ്രേ .. 19 ..
ഇത്യേവമുക്ത്വാ വിരരാമ ബാലാ
കാമാതുരസ്താം നൃപതിർബഭാഷേ .
കുരുപ്രവീരം കുരു മാം പതിം ത്വം
വൃഥാ ന ഗച്ഛേന്നനു യൗവനം തേ .. 20 ..
ന ചാസ്തി പത്നീ മമ വൈ ദ്വിതീയാ
ത്വം ധർമപത്നീ ഭവ മേ മൃഗാക്ഷി .
ദാസോഽസ്മി തേഽഹം വശഗഃ സദൈവ
മനോഭവസ്താപയതി പ്രിയേ മാമ് .. 21 ..
ഗതാ പ്രിയാ മാം പരിഹൃത്യ കാന്താ
നാന്യാ വൃതാഹം വിധുരോഽസ്മി കാന്തേ .
ത്വാം വീക്ഷ്യ സർവാവയവാതിരമ്യാം
മനോ ഹി ജാതം വിവശം മദീയമ് .. 22 ..
ശ്രുത്വാമൃതാസ്വാദരസം നൃപസ്യ
വചോഽതിരമ്യം ഖലു ദാശകന്യാ .
ഉവാച തം സാത്ത്വികഭാവയുക്താ
കൃത്വാതിധൈര്യം നൃപതിം സുഗന്ധാ .. 23 ..
യദാത്ഥ രാജൻ മയി തത്തഥൈവ

മന്യേഽഹമേതത്തു യഥാ വചസ്തേ .
നാസ്മി സ്വതന്ത്രാ ത്വമവേഹി കാമം
ദാതാ പിതാ മേഽർഥയ തം ത്വമാശു .. 24 ..
ന സ്വൈരിണീഹാസ്മ്യപി ദാശപുത്രീ
പിതുർവശേഽഹം സതതം ചരാമി .
സ ചേദ്ദദാതി പ്രഥിതഃ പിതാ മേ
ഗൃഹാണ പാണിം വശഗാസ്മി തേഽഹമ് .. 25 ..
മനോഭവസ്ത്വാം നൃപ കിം ദുനോതി
യഥാ പുനർമാം നവയൗവനാം ച .
ദുനോതി തത്രാപി ഹി രക്ഷണീയാ
ധൃതിഃ കുലാചാരപരമ്പരാസു .. 26 ..
സൂത ഉവാച
ഇത്യാകർണ്യ വചസ്തസ്യാ നൃപതി കാമമോഹിതഃ .
ഗതോ ദാശപതേർഗേഹം തസ്യാ യാചനഹേതവേ .. 27 ..
ദൃഷ്ട്വാ നൃപതിമായാന്തം ദാശോഽതിവിസ്മയം ഗതഃ .
പ്രണാമം നൃപതേഃ കൃത്വാ കൃതാഞ്ജലിരഭാഷത .. 28 ..
ദാശ ഉവാച
ദാസോഽസ്മി തവ ഭൂപാല കൃതാർഥോഽഹം തവാഗമേ .
ആജ്ഞാം ദേഹി മഹാരാജ യദർഥമിഹ ചാഗമഃ .. 29 ..
രാജോവാച
ധർമപത്നീം കരിഷ്യാമി സുതാമേതാം തവാനഘ .
ത്വയാ ചേദ്ദീയതേ മഹ്യം സത്യമേതദ്ബ്രവീമി തേ .. 30 ..
ദാശ ഉവാച
കന്യാരത്നം മദീയം ചേദ്യത്ത്വം പ്രാർഥയസേ നൃപ .
ദാതവ്യം തു പ്രദാസ്യാമി ന ത്വദേയം കദാചന .. 31 ..
തസ്യാഃ പുത്രോ മഹാരാജ ത്വദന്തേ പൃഥിവീപതിഃ .

സർവഥാ ചാഭിഷേക്തവ്യോ നാന്യഃ പുത്രസ്തവേതി വൈ .. 32 ..

സൂത ഉവാച

ശ്രുത്വാവാക്യം തു ദാശസ്യ രാജാ ചിന്താതുരോഽഭവത് .

ഗാങ്ഗേയം മനസാ കൃത്വാ നോവാച നൃപതിസ്തദാ .. 33 ..

കാമാതുരോ ഗൃഹം പ്രാപ്തശ്ചിന്താവിഷ്ടോ മഹീപതിഃ .

ന സസ്നൗ ബുഭുജേ നാഥ ന സുഷ്വാപ ഗൃഹം ഗതഃ .. 34 ..

ചിന്താതുരം തു തം ദൃഷ്ട്വാ പുത്രോ ദേവവ്രതസ്തദാ .

ഗത്വാപൃച്ഛന്മഹീപാലം തദസന്തോഷകാരണമ് .. 35 ..

ദുർജയഃ കോഽസ്തി ശത്രുസ്തേ കരോമി വശഗം തവ .

കാ ചിന്താ നൃപശാർദൂല സത്യം വദ നൃപോത്തമ .. 36 ..

കിം തേന ജാതേന സുതേന രാജൻ

ദുഃഖം ന ജാനാതി ന നാശയേദ്യഃ .

ഋണം ഗ്രഹീതും സമുപാഗതോഽസൗ

പ്രാഗ്ജന്മജം നാത്ര വിചാരണാസ്തി .. 37 ..

വിമുച്യ രാജ്യം രഘുനന്ദനോഽപി

താതാജ്ഞയാ ദാശരഥിസ്തു രാമഃ .

വനം ഗതോ ലക്ഷ്മണജാനകീഭ്യാം

സഹൈവ ശൈലം കില ചിത്രകൂടമ് .. 38 ..

സുതോ ഹരിശ്ചന്ദ്രനൃപസ്യ രാജൻ

യോ രോഹിതശ്ചേതി പ്രസിദ്ധനാമാ .

ക്രീതോഽഥ പിത്രാ വിപണോദ്യതശ്ച

ദാസാർപിതോ വിപ്രഗൃഹേ തു നൂനമ് .. 39 ..

തഥാജിഗർതസ്യ സുതോ വരിഷ്ഠോ

നാമ്നാ ശുനഃശേപ ഇതി പ്രസിദ്ധഃ .

ക്രീതസ്തു പിത്രാപ്യഥ യൂപബദ്ധഃ

സമ്മോചിതോ ഗാധിസുതേന പശ്ചാത് .. 40 ..

പിത്രാജ്ഞയാ ജാമദഗ്ന്യേന പൂർവം

ഛിന്നം ശിരോ മാതുരിതി പ്രസിദ്ധമ് .

അകാര്യമപ്യാചരിതം ച തേന

ഗുരോരനുജ്ഞാ ച ഗരീയസീ കൃതാ .. 41 ..

ഇദം ശരീരം തവ ഭൂപതേ ന

ക്ഷമോഽസ്മി നൂനം വദ കിം കരോമ്യഹമ് .

ന ശോചനീയം മയി വർതമാനേ-

ഽപ്യസാധ്യമർഥം പ്രതിപാദയാമ്യദഃ .. 42 ..

പ്രബ്രൂഹി രാജംസ്തവ കാസ്തി ചിന്താ

നിവാരയാമ്യദ്യ ധനുർഗൃഹീത്വാ .

ദേഹേന മേ ചേച്ചരിതാർഥതാ വാ

ഭവത്വമോഘാ ഭവതശ്ചികീർഷാ .. 43 ..

ധിക് തം സുതം യഃ പിതുരീപ്സിതാർഥം

ക്ഷമോഽപി സന്ന പ്രതിപാദയേദ്യഃ .

ജാതേന കിം തേന സുതേന കാമം

പിതുർന ചിന്താം ഹി സമുദ്ധരേദ്യഃ .. 44 ..

സൂത ഉവാച

നിശമ്യേതി വചസ്തസ്യ പുത്രസ്യ ശന്തനുർനൃപഃ .

ലജ്ജമാനസ്തു മനസാ തമാഹ ത്വരിതം സുതമ് .. 45 ..

രാജോവാച

ചിന്താ മേ മഹതീ പുത്ര യസ്ത്വമേകോഽസി മേ സുതഃ .

ശൂരോഽതിബലവാന്മാനീ സംഗ്രാമേഷ്വപരാങ്മുഖഃ .. 46 ..

ഏകാപത്യസ്യ മേ താത വൃഥേദം ജീവിതം കില .

മൃതേ ത്വയി മൃധേ ക്വാപി കിം കരോമി നിരാശ്രയഃ .. 47 ..

ഏഷാ മേ മഹതീ ചിന്താ തേനാദ്യ ദുഃഖിതോഽസ്മ്യഹമ് .

നാന്യാ ചിന്താസ്തി മേ പുത്ര യാം തവാഗ്രേ വദാമ്യഹമ് .. 48 ..

സൂത ഉവാച

തദാകർണ്യാഥ ഗാങ്ഗേയോ മന്ത്രിവൃദ്ധാനപൃച്ഛത .

ന മാം വദതി ഭൂപാലോ ലജ്ജയാദ്യ പരിപ്ലുതഃ .. 49 ..

വിത്ത വാർതാം നൃപസ്യാദ്യ പൃഷ്ട്വാ യൂയം വിനിശ്ചയാത് .

സത്യം ബ്രുവന്തു മാം സർവം തത്കരോമി നിരാകുലഃ .. 50 ..

തച്ഛ്രുത്വാ തേ നൃപം ഗത്വാ സംവിജ്ഞായ ച കാരണമ് .

ശശംസുർവിദിതാർഥസ്തു ഗാങ്ഗേയസ്തദചിന്തയത് .. 51 ..

സഹിതസ്തൈർജഗാമാശു ദാശസ്യ സദനം തദാ .

പ്രേമപൂർവമുവാചേദം വിനമ്രോ ജാഹ്നവീസുതഃ .. 52 ..

ഗാങ്ഗേയ ഉവാച

പിത്രേ ദേഹി സുതാം ത്വേദ്യ പ്രാർഥയാമി സുമധ്യമാമ് .

മാതാ മേഽസ്തു സുതേയം തേ ദാസോഽസ്മ്യസ്യാഃ പരന്തപ .. 53 ..

ദാശ ഉവാച

ത്വം ഗൃഹാണ മഹാഭാഗ പത്നീം കുരു നൃപാത്മജ .

പുത്രോഽസ്യാ ന ഭവേദ്രാജാ വർതമാനേ ത്വയീതി വൈ .. 54 ..

ഗാങ്ഗേയ ഉവാച

മാതേയം മമ ദാശേയീ രാജ്യം നൈവ കരോമ്യഹമ് .

പുത്രോഽസ്യാഃ സർവഥാ രാജ്യം കരിഷ്യതി ന സംശയഃ .. 55 ..

ദാശ ഉവാച

സത്യം വാക്യം മയാ ജ്ഞാതം പുത്രസ്തേ ബലവാൻഭവേത് .

സോഽപി രാജ്യം ബലാന്നൂനം ഗൃഹ്ണീയാദിതി നിശ്ചയഃ .. 56 ..

ഗാങ്ഗേയ ഉവാച

ന ദാരസംഗ്രഹം നൂനം കരിഷ്യാമി ഹി സർവഥാ .

സത്യം മേ വചനം താത മയാ ഭീഷ്മം വ്രതം കൃതമ് .. 57 ..

സൂത ഉവാച

ഏവം കൃതാം പ്രതിജ്ഞാം തു നിശമ്യ ഝഷജീവകഃ .

ദദൗ സത്യവതീം തസ്മൈ രാജ്ഞേ സർവാങ്ഗശോഭനാമ് .. 58 ..

അനേന വിധിനാ തേന വൃതാ സത്യവതീ പ്രിയാ .

ന ജാനാതി പരം ജന്മ വ്യാസസ്യ നൃപസത്തമഃ .. 59 ..

ഇതി ശ്രീമദ്ദേവീഭാഗവതേ മഹാപുരാണേഽഷ്ടാദശസാഹസ്ര്യാം സംഹിതായാം ദ്വിതീയസ്കന്ധേ ദേവവ്രതപ്രതിജ്ഞാവർണനം നാമ പഞ്ചമോഽധ്യായഃ .. 5 ..

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ദേവീഭാഗവതപുരാണമ്/സ്കന്ധഃ_02/അധ്യായഃ_05&oldid=75572" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-